

Finansministeriet
Budgetdepartementet

MODERNISERING AF FINANSLOVEN

Introduktion til ny kontoplan
og nye finanslovpublikationer

Småtryk nr. 61, september 1989

Den nuværende kontoplan medvirker imidlertid til, at de indbyrdes sammenhænge og centrale forskelle mellem de forskellige udgiftsbegreber er unødvendigt vanskelige at holde rede på.

Det er et voksende problem. Som følge af de senere årtiers decentralisering til kommunerne og de økonomisk-politiske problemstillinger generelt store betydning, er det vigtigt at de offentlige budgetsystemer kan levere relevante, konsistente og forståelige oplysninger.

Det har derfor været et væsentligt formål med den nye kontoplan at forbedre det samlede offentlige budgetsystem - uden dog at lægge op til ændringer i det kommunale budget- og regnskabs-system, hvilket ville være en meget omfattende omlægning. Der er heller ikke det samme behov, idet kommunernes kontoplan er mere tidssvarende end den, staten benytter i dag.

Hovedmidlet er anvendelse samme kontoplan på statsbudgettet og det offentlige budget. Dette opnåes gennem:

- * Ændret afgrænsning af udgiftsbudgettet (afsnit 2.1.)
- * Ændret paragrafinddeling og ministeropdelt offentligt budget (afsnit 2.2.)
- * Ny, fælles formålsstruktur på statsbudgettet og det offentlige budget (afsnit 2.3.)
- * Ny, "renere" artskontoplan, der også kan anvendes på det offentlige budget (afsnit 3.)

Anvendelse af kontoplanen på både statsbudget og offentligt budget forudsætter, at kontonummerets enkelte segmenter gøres mere specialiserede.

I den nuværende kontoplan er bevillingsmæssige sondringer spredt ud på både afsnitsinddelingen, den kombinerede bevillings-og standardkontoplan, hovedkontoinddelingen og løbenumrene.

I den nye kontoplan er sådanne bevillingsmæssige sondringer fjernet fra den overordnede inddeling i udgiftsområder (1.-4. ciffer), og de har også været af helt underordnet betydning ved udformningen af den nye artsinddeling (9.-12. ciffer).

Bevillingsstyringen koncentrerer sig i stedet på hoved- og underkonti, jfr. afsnit 4.

FORSKELLIGE UDGIFTSBEGREBER

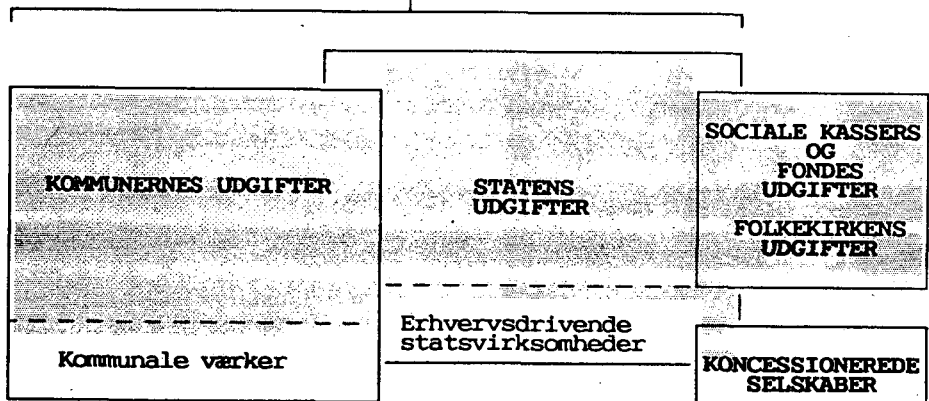
- * **Statens udgifter** fremgår af statsbudgettet, d.v.s. bevillingslovene og statsregnskabet.
- * **De offentlige udgifter** fremgår af det offentlige budget, som er en sammenstilling af statens og kommunernes budgetter. Det er i lighed med statsbudgettet - et politisk-administrativt afgrænset budget, der omfatter de udgifter, der bevilges på finansloven og på de kommunale budgetter.
- * **Den offentlige sektors udgifter** fremgår af nationalregnskabet. Nationalregnskabet bygger på et internationalt klassifikations-system. Det skal gøre det muligt at sammenholde oplysninger fra lande med forskellige opfattelser af, hvilke opgaver der skal løses i offentligt regi.

Derfor benytter nationalregnskabet en teoretisk afgrænsning af den offentlige sektor. Den afviger fra den faktiske (politisk-administrative) afgrænsning af de offentlige udgifter.

OFFENTLIG SEKTORS UDGIFTER

(Skraivering)

OFFENTLIGE UDGIFTER

Det er en politisk afgørelse, om en opgave skal finansieres og styres over de offentlige budgetter eller ej. Derfor findes der en række "offentlige organisationer", som ikke er med på statens og kommunernes budgetter - eller som kun optræder med et subsidie, overskud eller kapitalindskud.

I nationalregnskabet betragtes folkekirkens og de sociale kassers og fondes udgifter som offentlige. Omvendt er der visse ydelser, som ikke anses for at være offentlige, selvom pengene hertil bevilges på de offentlige budgetter. Eksempelvis medregnes kun de erhvervsdrivende statsvirksomheders underskud, men ikke selve produktionen.

Sammenhængene kompliceres yderligere af, at man ikke blot kan sammenlægge de enkelte budgetter. Eksempelvis må statens tilskud til kommunerne udrenses, idet det er en intern offentlig omfordeling, som ikke direkte påvirker de samlede udgifters størrelse.

2. OFFENTLIGE UDGIFTSOMRÅDER

2.1. Udgifts-og indtægtsbudget

En række statslige udgifter optræder traditionelt på indtægtsbudgettet. Det gælder eksempelvis renten af statsgælden. Omvendt findes der en lang række skatteindtægter på udgiftsbudgettet. Opdelingen på udgifts- og indtægtsbudget fremgår af den indledende oversigt i finanslovsforslagets tekst.

Der er følgelig betydelige uoverensstemmelser mellem de udgiftstotaler, der ligger til grund for statens udgiftspolitiske styring, og de udgifts- og indtægtsstørrelser, der danner grundlag for beslutninger om den økonomiske politik, opgørelser over skatte- og udgiftstryk i nationalregnskabsstatistikken mv.

Derfor ændres afgrænsningen af statens udgifts- og indtægtsbudget. De vigtigste ændringer er følgende:

- * Renter af statsgæld og visse udgifter på skatteparagraffen overføres til udgiftsbudgettet.
- * Skatteindtægter på ministerparagrafferne overføres til indtægtsbudgettet. De konteres fortsat på de enkelte ministerparagraffer, men henføres blot til indtægtssiden, jfr. s. 12.

Visse kontrol-og tilsynsavgifter bliver dog på udgiftsbudgettet, selvom de i nationalregnskabsstatistikken betragtes som skatter.

Der er typisk tale om mindre betalinger for regulerende "ydelser", d.v.s. autorisationer, tilladelser e.lign. Disse afgifter indgår ofte i indtægtsgrundlaget for nettostyrede aktiviteter. Ved at opretholde dem på udgiftsbudgettet, kan de fortsat udnyttes som et element i aktivitetsstyringen på disse områder.

HOVEDOVERSIGT OVER STATSUDGIFTSBUDGETTET

		Udgift	Indtægt	Overskud
			Udgiftsbudget	
§	1. Dronningen	33,5		
§	2. Medl. af det Kgl. Hus	11,2		
§	3. Folketinget	306,8		
§	5. Statsministeriet	68,5		
§	6. Udenrigsministeriet	7.048,1		
§	7. Finansministeriet	627,8	1.000,0	
§	8. Økonomiministeriet	211,7		
§	9. Skatteministeriet	1.896,3		
§	11. Justitsministeriet	4.607,9	603,9	
§	12. Forsvarsministeriet	13.992,6		
§	13. Indenrigsministeriet	30.179,8		
§	14. Boligministeriet	8.188,3	143,4	
§	15. Socialministeriet	74.595,6	9.736,1	
§	16. Sundhedsministeriet	1.636,9		
§	17. Arbejdsministeriet	36.110,7	9.782,0	
§	20. Undervisningsministeriet	18.339,3		
§	21. Kulturministeriet	4.175,4		
§	22. Kirkeministeriet	252,8		
§	23. Miljøministeriet	1.373,4	775,0	
§	24. Landbrugsministeriet	2.383,5		
§	25. Fiskeriministeriet	326,8		
§	26. Industriministeriet	2.225,3		
§	27. Post- og Telegrafvæsenet	-1.264,8		
§	28. Trafikministeriet	6.442,0		
§	29. Energiministeriet	642,4	636,0	
§	35. Generelle reserver	1.408,7		
§	36. Pensionsvæsenet	6.995,8		
	Ialt	222.872,2	22.676,4	
§	37. Renter	51.376,0	5.777,7	
§	38. Skatter og afgifter	11.673,8	257.622,0	DAU-saldo
	Drifts, anlægs- og udlånsbudget.	285.922,1	286.076,1	154,0
§	40. Obligationskøb m.v.	7.042,4		
§	41. Beholdningsbevægelser og kursregulering		6.794,0	
	Nettokassebudget	292.964,5	292.870,1	-94,4
§	42. Statsgældsafdrag	107.850,1		
	Bruttokassebudget	400.814,6	292.870,1	-107.944,5
	Finansiering:			
§	43. Statslånsoptagelse		103.461,0	
§	44. Træk på Danmarks Nationalbank		4.483,5	
	Finansiering ialt			107.944,5
	Total	400.814,6	400.814,6	

Overflytning mellem udgifts- og indtægtsbudget kun vist ved eksempler

Sådanne indtægter skal dog konteres på en særskilt standardkonto (25. Kontrol- og tilsyns- afgifter), så de statistisk kan adskilles fra almindelige driftsindtægter, jfr. afsnit 3.

Finansministeriet kan desuden tillade, at andre mindre væsentlige skatteindtægter opretholdes på udgiftsbudgettet (BV 41.22). Da rammefastsættelsen hviler på bestemte forudsætninger herom, skal ændringer i skatternes placering på udgifts-/indtægtsbudget forelægges for Finansministeriet i god tid før ikrafttræden (BV 41.23).

2.2. Ministerområde-og fællesparagraffer

Statsbudgettets paragrafrækkefølge er ikke længere udtryk for nogen bestemt systematik og kan virke meget uoverskuelig. Den anvendes derfor ikke på det nuværende offentlige budget.

Der indføres nu en ny rækkefølge, der også kan benyttes på det offentlige budget. Inddelingen ændres på følgende måde:

* Nedlæggelse af paragraffer:

Følgende paragraffer nedlægges gennem udflytning til andre paragraffer:

- § 2. Statsvirksomhederne
- § 4. Adskillige indtægter
- § 35. Afdrag på udlån
- § 42. Tekstanmærkninger

* Oprettelse af nye paragraffer:

Finansministeriets reserver udskilles på en særskilt paragraf, og nuværende § 36. Statsgældsafdrag og obligationskøb deles.

* Mere sammenhængende rækkefølge:

I forbindelse med den omfattende omlægning af kontoplanen ændres også paragrafrækkefølgen med henblik på at skabe et mere sammenhængende budget.

Inddelingen i ministerområder bliver også det nye offentlige budgets hovedstruktur. Det er derfor mest overskueligt at samle ministerier med beslægtede opgaver i den nye kontoplan.

Den nye rækkefølge er opbygget således:

ET BEDRE OVERBLIK OVER BUDGETTET

Med den nuværende kontoplan kan der ikke gives et klart overblik over ministeriernes budgetter. Det skyldes bl.a., at kontoplanens nummersystem er "fler-strengt", idet der på 3.-4. ciffer sondres mellem driftsbudget, anlæg- og udlån, fonde og statsvirksomheder.

Derfor konteres bevillinger til samme eller nært beslægtede formål helt forskellige steder på finansloven, afhængig af økonomisk art. Eksempelvis konteres SU-stipendier mv. ét sted på finansloven, mens SU-studielån først dukker op 30 sider senere.

En anden konsekvens er, at der ikke kan sondres mellem væsentlige og uvæsentlige poster. Statsvirksomheder og fonde (eksempelvis Landshavnekassen med en omsætning på 0,1 mill. kr.) får systematisk en mere fremtrædende plads på finansloven end f.eks. folkepensionen på 35 mia. kr.

Endelig kan de nuværende hovedafsnit - sely om der ses bort fra de ovennævnte forhold - ikke udformes på en sådan måde, at man kan få overblik over de større ministeriers opgaver og udgifter. Der er behov for flere niveauer i kontoplanens nummersystem.

Den nye kontoplans inddeling i hoved- og aktivitetsområder gør det muligt at udforme overskuelige oversigter over ministeriernes budgetter.

EKSEMPEL PÅ FFL-TEKSTENS BEVILLINGSOVERSIGTER

§ 23. MILJØMINISTERIET

A. Oversigter:

Bevillingsoversigt:

	Nettotal	Udgift	Indtægt
		- Mill.kr.	-
Udgiftsbudget	1.373,4	863,9	-509,5
Indtægtsbudget	775,0	-	775,0
FÆLLESUDGIFTER		253,7	775,1
23.11. Centralstyrelsen		253,7	775,1
MILJØBESKYTTELSE		417,6	16,0
23.21. Fællesudgifter		214,7	-
23.22. Affaldsbehandling		88,8	-
23.23. Renere teknologi og genanvendelse		31,0	-
23.24. Miljøforanstaltninger i landbruget		55,9	16,0
23.25. Vandmiljø		27,2	-
23.28. Vandforsyning		-	-
MILJØUNDERSØGELSER		-	-90,9
23.31. Miljøundersøgelser		-	-90,9
AREALANVENDELSE, BYUDVIKLING OG BYGNINGSBEVARING		145,0	1,0
23.41. Fællesudgifter		87,5	1,0
23.42. Bygningsbevaring og ø-støtte		57,5	-
23.48. Jordforsyning		-	-
NATURFORVALTNING		47,5	-360,4
23.51. Skovvæsen og naturforvaltning		47,5	-360,4
23.52. Parker og legepladser		-	-
GEOLOGISK FORSKNING OG UNDERSØGELSER		-	-75,3
23.61. Geologisk forskning og undersøgelser ..		-	-75,3

- * Ministerier med generelle opgaver, samt forsvars- og justitsområderne
- * Social og sundhed, undervisning og kultur
- * Erhvervs- og forsyningsområderne
- * Fællesparagraffer.

Den nye paragrafrækkefølge gør det også muligt at opstille statsbudgettets saldi på en måde, der bedre viser de samlede udgifter og disses finansiering.

2.3. Hoved- og aktivitetsområder

En af de største ulemper ved den nuværende kontoplan er, at den ikke kan anvendes i forbindelse med den overordnede prioritering af statens udgifter. Man kan nemlig ikke ved hjælp af kontoplanens nummersystem samle udgifter til ensartede formål, fremhæve de væsentligste udgiftsformål eller overhovedet give et overblik over hvad pengene anvendes til. Bortset fra opdelingen i ministerområder indgår der derfor ikke i dag i finanslovsmaterialet oversigter over hovedformålene.

Den nye kontoplans inddeling i områder (d.v.s. minister-, hoved- og aktivitetsområder) skal kunne benyttes på såvel statsbudgettet som det offentlige budget til fastlæggelse af de overordnede ansvarsområder og væsentlige udgiftsformål. De nye hoved- og aktivitetsområder er derfor en af de mest centrale nydannelser.

Inddelingen benyttes bl.a. i følgende typer af oversigter:

- * Hver paragraf i bevillingslovenes tekst skal indledes med en bevillingsoversigt, der viser budgettets fordeling på hoved- og aktivitetsområder (BV bilag 7.1. og 7.2.).
- * I de indledende anmærkninger til hver paragraf vises på tilsvarende måde et flerårsbudget (BV bilag 8.1.).
- * Oversigter over det offentlige budget.

I de to førstnævnte oversigter medtages også hoved- og aktivitetsområder, hvor der alene konteres kommunale udgifter på det offentlige budget (men naturligvis uden beløb) (BV 41.42).

Det bliver dermed en helt identisk "forspalte", der benyttes i oversigter over det offentlige budget og i statsbudgettets forskellige oversigter.

Inddeling udformes af Finansministeriet, i samarbejde med ministerierne. Som følge af dens dobbelte anvendelse skal ændringer i inddelingen forelægges for Finansministeriet i god tid før de skal træde i kraft (BV 41.15).

Hoved- og aktivitetsområder udformes således at:

- * Bevillinger til beslægtede formål samles inden for hvert ministerområde.
- * De væsentligste formål og udgiftsordninger trækkes frem på kontoplanens fire første cifre.
- * Kommunale udgifter kan indplaceres, til brug på det offentlige budget.

Inddelingen skal først og fremmest give et overblik over de offentlige udgifters anvendelse på forskellige formål.

Formålshensynet må dog afvejes over for andre hensyn. Det drejer sig især om:

- * Udgiftsmæssig vægt på det offentlige budget (og ikke statsbudgettet isoleret set). Der skal skabes et rimeligt afbalanceret billede af udgifternes anvendelse på tværs af ministerområder. Derfor tilstræbes bl.a. en nogenlunde ensartet specifikationsgrad.
- * Administrativ organisation, d.v.s. dels lovgivningens opdelinger i forskellige foranstaltningstyper, dels styringsmæssige opdelinger i delrammer eller økonomistyringsområder, eksempelvis en større styrelses ressort.

Der tilstræbes altså ikke nogen "teoretisk" perfekt formålsstruktur, hvilket iøvrigt ikke er praktisk mulig, da givne aktiviteter ofte tjener flere forskellige formål.

Formålshensynet er dog det vigtigste. Det er langt fra alle administrative hensyn, som er relevante i forbindelse med bevillingslovenes kontoplan. Eksempelvis bør en enkel papirgang under budgetkampagnerne, eller lignende bureaukratiske hensyn, ikke øve indflydelse på den måde, hvorpå budgettet skal præsenteres for Folketing og offentlighed.

2.4. Hoved- og underkonti

Inddelingen i hoved- og underkonti benyttes kun på statsbudgettet. Det er altså en særlig statslig underopdeling af det offentlige budgets hoved- og aktivitetsområder.

Principperne for udformningen af hoved- og underkonti hænger nært sammen med statens bevillingsstyringen. Derfor tages de op i afsnit 4 nedenfor.

STANDARDKONTOPLANENS OPBYGNING

Standardkontoplanen er ud fra økonomiske hensyn opdelt i 9 hovedarter. Den niende hovedart - beholdningsbevægelser - anvendes på bevillingslovene kun på visse fællesparagraffer. De øvrige hovedarter er opdelt i omkring 40 standardkonti. Der sondres mellem udgifts- og indtægtsstandardkonti.

Hovedart 1.-6. svarer, med visse undtagelser, til statens transaktioner med den private sektor og udlandet. Hovedart 7. vedrører overførsler mellem stat og kommuner, samt internt statslige overførsler. Hovedart 8. vedrører langfristede finansielle bevægelser, d.v.s. ændringer i statens tilgodehavender og gæld.

	UDGIFTSSTANDARDKONTI	INDTÆGTSSTANDARDKONTI
Drift	11. Lønninger 14. Køb af varer og tjenesteydelser 15. Erhvervelse af materiel, netto 16. Leje, vedligeholdelse og skatter 17. Afskrivninger 19. Diverse driftsudgifter	21. Salg af varer og tjenesteydelser 25. Kontrol- og tilsynsafgifter 29. Diverse driftsindtægter
Anlæg	31. Byggeri og anlægsproduktion 32. Erhvervelse af anlæg mv.	41. Refusion vedr. anlæg mv. 42. Afhændelse af anlæg mv. 47. Afskrivninger
Overførsler	51. Tilskud til Færøerne, Grønland samt udland 52. Tilskud til personer 53. Tilskud til erhverv 54. Tilskud til anden virksomhed 55. Investeringsstilskud mv. 57. Renteudgifter mv. 58. Beregnet forrentning	61. Skatter og afgifter 62. Obligatoriske bidrag, bøder mv. 63. Løbende overførselsindtægter 64. Øvrige overførselsindtægter 67. Renteindtægter og udbytter 68. Beregnet forrentning
Overførsler mellem off. myndigheder	71. Interne statslige overførselsudgifter 72. Tilskud til kommuner 74. Reserver og budgetregulering 75. Refusionsberettiget købsmoms	76. Interne statslige overførselsindtægter 77. Overførsler fra kommuner
Finansielle poster:		
Tilgodehavender	81. Udlån mv. 82. Erhvervelse af værdipapirer 83. Tilgang af andre langfristede aktiver	85. Nedbringelse af udlån 86. Afhændelse og indfrielse af værdipapirer 87. Nedbringelse af andre langfristede aktiver
Gæld	84. Nedbringelse af langfristet gæld	88. Forøgelse af langfristet gæld

MODERNISERING AF FINANSLOVEN

**Introduktion til ny kontoplan
og nye finanslovpublikationer**

Småtryk nr. 61, september 1989

3. DEN NYE ARTSKONTOPLAN

3.1. Artsinddelingen

Den nye artsinddeling (BV bilag 3-5.) er 4-cifret og indgår på kontoplanens 9.-12. ciffer.

På første ciffer inddeles artskontoplanen i 9 økonomiske hovedarter. De anvendes dog kun selvstændigt på det offentlige budget, samt i forskellige oversigter.

De to første cifre er standardkonti, der anvendes i budgetterne, mens de to sidste er regnskabskonti. Under ét betegnes de fire cifre som artskonti. "Standardkonti" anvendes (i modsætning til i dag) som betegnelse for samtlige numre på artskontoens to første cifre.

3.2. Standardkontoplanens baggrund

Den nye standardkontoplan er i vidt omfang tilpasset de økonomiske begreber, der anvendes i nationalregnskabet. Den bygger på en ændret opfattelse af den funktion, som finanslovens økonomiske artsinddeling skal udfylde.

Ved udformningen af en tværgående artsinddeling vil der altid være en konflikt mellem to hensyn:

- * Mulighederne for dels at kunne sammenligne forskellige styrelses omkostningsstruktur, og dels foretage tværgående udtræk af oplysninger til brug for bl.a. økonomiske analyser.
- * De enkelte styrelses behov for at opdele budgettet i omkostningskomponenter, der svarer til deres opgaver og økonomistyringssystem.

Det første hensyn kræver ensartethed - derfor "standardkontoplan" - mens det andet hensyn kræver mulighed for individuel tilpasning.

NY STANDARDKONTI FOR DRIFTSUDGIFTER

De nye "realøkonomiske" driftsudgifts og -indtægts begreber medfører, at en række nuværende standardkonti fremover helt eller delvist betragtes som overførsler (hovedart 5, 6 og 7). Det drejer sig om følgende:

- 05. Pensioner mv.
- 31. Renter
- 32. Forrentning
- 37. Interne statslige overførsler (delvist)
- 38. Budgetregulering
- 44. Skatter og afgifter
- 45. Renter
- 46. Bøder, konfiskationer og gebyrer (delvist)
- 47. Interne statslige overførsler (delvist)
- 48. Kommunale refusioner
- 49. Diverse indtægter (delvist)

Den del af de nuværende standardkonti for offentlige overførsler m.v., der vedrører køb og salg (d.v.s. med en modydelse), bliver dog fortsat betragtet som driftsudgift/-indtægt. Disse standardkonti deles altså. Endvidere deles den nuværende "12. Fremmede tjenesteydelser", idet lejeudgifter henføres til ny "16. Leje, vedligeholdelse og skatter"

NYE STANDARDKONTI

NUVÆRENDE STANDARDKONTI

11. LØNNINGER

- 01.01. Lønninger m.v.
- 01.03. Løn m.v., fradrag. Refusioner
- 02. Særskilt vederlæggelse
- 03. Overarbejdsbetaling
- 04. Merarbejdsbetaling

14. KØB AF VARER OG TJENESTEYDELSER

- 07. Tjenesterejser og befordring
- 10. Kontorhold
- 12. Fremmede tjenesteydelser
- 15. Køb af materialer
- 21. Driftsmidler

15. ERHVERVELSE AF MATERIEL NETTO

- 20. Anskaffelse af materiel m.v.
- 42. Salg af brugt materiel og inventar

16. LEJE, VEDLIGEHOLDELSE OG SKATTER

- 22. Reparation- og vedligeholdelse
- 25. Husleje
- 30.01. Kommunale skatter og afgifter
- 30.02. Amtskommunale skatter og afg.

17. AFSKRIVNING

- 33. Afskrivning

19. DIVERSE DRIFTSUDGIFTER

- 01.04. Løn, fradrag. Anlægsarbejder
- 06. Særlige ydelser
- 08. Lønudgifter, beskæftigelsesarbejd.
- 39. Diverse udgifter

Til økonomiske analyser kræves økonomiske artsbegreber - f.eks. "køb af varer og tjenester" - mens det i de enkelte styrelser økonomistyring ofte er hensigtsmæssigt at anvende formålsbestemte konti eller omkostningsgrupperinger, der samler forskellige udgiftsarter.

Nogle formål eller grupperinger er relevante for næsten alle styrelser (eksempelvis "Efteruddannelse af personale"), mens andre er særegne for den enkelte styrelse/institutionstype (eksempelvis "Lærerlønninger").

Derfor kan der ikke udformes en standardkontoplan, der opfylder alle økonomistyringsbehov hos samtlige styrelser.

Den nye standardkontoplan skal alene give de oplysninger, der på budgetteringstidspunktet er nødvendige ud fra de tværgående hensyn.

De tværgående hensyn er fortrinsvis af økonomisk art. Der er dog enkelte modifikationer ud fra styringsmæssige hensyn. Eksempelvis henregnes lønudgifter vedr. beskæftigelsesordninger til ny standardkonto "19. Diverse driftsudgifter" og ikke til "11. Lønninger." Sidstnævnte svarer derfor til den bevillingsmæssige lønsum.

Denne ændrede opfattelse af standardkontoplanens funktion er i god overensstemmelse med såvel ramkestyringen som bestræbelserne på i højere grad at koncentrere styringen om aktiviteter og opnåelse af bestemte resultater.

Den indebærer, at der kan gennemføres en kraftig forenkling på driftsområdet. Her sammenlægges 20 nuværende standardkonti til kun 5 i den nye standardkontoplan.

Det betyder også, at der bliver bedre muligheder for i de interne budgetsystemer at indbygge den opdeling i omkostningskomponenter, der netop svarer til den enkelte styrelses særlige behov.

3.3. De væsentligste ændringer

I sin opbygning afviger den nye standardkontoplan væsentligt fra den nuværende. Der er forskelle mellem de nuværende og nye drifts- og anlægsudgifter, og der indføres en sondring mellem forskellige typer af overførsler. Den afløser bl.a. de nuværende tilskudskategorier.

Driftsudgifter og -indtægter:

Det nye driftsbegreb er snævrere end det nuværende. Det skyldes, at en række nuværende standardkonti fremover betragtes som overførsler.

Driftsbegrebet udvides dog ved at kantinetilskud regnes som en driftsudgift (standardkonto 19).

En anden ændring er, at køb af materiel nettoposteres, d.v.s. budgetteres med nettoudgiften.

De fleste nuværende standardkonti indgår som helhed i en ny standardkonto. Følgende nuværende standardkonti opsplittes dog:

- * 12. Fremmede tjenesteydelser indgår i ny "14. Køb af varer og tjenester", bortset fra lejeudgifter, der bliver en del af ny standardkonto "16. Leje, vedligeholdelse og skatter."
- * 37. Interne statslige overførsler deles, afhængig af om der er tale om køb af varer og tjenester (Driftsudgift) eller refusion af udgifter afholdt af en anden myndighed (Overførsler mellem off. myndigheder). Eksempler på driftsudgifter er betalinger for ydelser fra Regnskabsdirektoratet og Ejendomsdirektorat.
- * Tilsvarende gælder for 47. Interne statslige overførsler og 49. Diverse indtægter.
- * 46. Bøder, konfiskationer og gebyrer opdeles i ny "25. Kontrol- og tilsynsafgifter" og "62. Obligatoriske bidrag, bøder mv." Begge indgår i skattetrykket, men ud fra styringsmæssige hensyn betragtes førstnævnte budgetteknisk som en driftsindtægt, jfr. afsnit 2.1.

Anlægsudgifter:

Anlægsudgifter omfatter i den nye standardkontoplan såvel byggeri som køb af ejendomme mv.

Overførsler:

De bevillingsretlige tilskudstyper udgår af kontoplanen. I stedet sondres ud fra økonomiske hensyn mellem hovedarter for overførsler til privat sektor, udland mv. og overførsler mellem offentlige myndigheder. På standardkontoniveau opdeles i en række nye tilskudskategorier.

Alle nuværende tilskud 51.-53. skal derfor fordeles på nye standardkonti, afhængig af modtager. Derimod samles erstatninger og nuværende anlægstilskud 61.-63. på den nye standardkonto "55. Investeringsstilskud."

4. DEN NYE BEVILLINGSTEKNIK

4.1. Bevilling på hovedkonto-niveau

I forbindelse med indførelsen af den nye kontoplan ændres bevillingsteknikken. Der gås generelt over til bevilling på hovedkonto-niveau.

Dette indebærer kun mindre ændringer i forhold til den fremgangsmåde, der allerede anvendes for driftsudgifter - men den udvides nu til alle øvrige områder. Samtidig ophæves den nuværende binding til artskontoplanens nummersystem.

Overgangen til bevilling på hovedkonto-niveau indebærer en betydelig reduktion i antallet af bevillingsforslag. Der sker dog ikke umiddelbart en tilsvarende hævning af "bevillingsniveauet". Det skyldes dels, at der vil være visse bevillingsmæssige bindinger knyttet til budgetspekifikationen i anmærkningerne (jfr. afsnit 4.6.), dels at antallet af hovedkonti øges.

Et stort antal tilskud skal enten udskilles på hver sin nye hovedkonto eller samles efter formål på et mindre antal hovedkonti. Derfor reduceres antallet af bevillingsforslag (beløb i finanslovens tekst) kun med skønsmæssigt 40 pct., hvilket er noget mindre end man umiddelbart kunne forvente ved overgang til bevilling på hovedkonto-niveau.

Der kan derfor pålægges nogenlunde de samme bevillingsmæssige bindinger som i dag.

Det bliver imidlertid også muligt at forskyde bevillingsstyringen i retning af færre, formålsbestemte rammebevillinger. Det er vanskeligere i dag, som følge af bevillingskonto-systemet.

Den nye kontoplan og den tilknyttede bevillingsteknik kan derfor tilpasses det fremtidige styringssystem, der er ved at aftegne sig.

NUVÆRENDE BEVILLINGSTEKNIK

I dag er bevillingsstyringen bundet til bestemte numre i artskontoplanen, de såkaldte bevillingskonti. For hver hovedkonto (underafsnit på anlægs- og udlånsbudgettet) skal der for hver relevant bevillingskonto anføres ét eller flere bevillingsforslag. For bevillingskontiene Driftsudgifter og Indtægter (Driftsbudget) anføres dog kun ét bevillingsforslag pr. hovedkonto.

Denne bevillingsteknik begrænser bevillingssystemets udviklingsmuligheder. Bl.a. betyder bindingen til bestemte bevillingskonti, at bevillinger ikke kan afgrænses på tværs af artskontoplanen.

Den nuværende teknik medvirker til at gøre bevillingslovene uoverskuelige, bl.a. fordi mange småbeløb må optages særskilt i teksten selvom de er uden selvstændig bevillingsmæssig interesse (f.eks. momsrefusion på FTB). Den medvirker også til at gøre artskontoplanen uhensigtsmæssig i økonomisk henseende.

BEVILLINGSKONTI:		
Driftsudgifter	00. Driftsudgifter	
	01. Lønninger mv.	} S T A N D A R D K O N T I
	02. Særskilt vederlæggelse	
	03. Overarbejdsbetaling (...)	
	39. Diverse udgifter	
Indtægter	40. Indtægter	
	41. Leje	} S T A N D A R D K O N T I
	42. Salg af brugt materiel (...)	
	49. Diverse indtægter	
Tilskud:	51. Lovbundne tilskud	
	52. Tilskud i henh. til ben. i lovgivningen	
	53. Andre tilskud	
	54. Erstatninger	
	55. Ikke-fradragsberettiget moms	
Anlagstilskud: o.s.v.	61. Lovbundne tilskud o.s.v.	

DEN NYE BEVILLINGSTEKNIK

Hovedelementerne i den nye bevillingsteknik er følgende:

- * I finanslovsforslagets tekst anføres alene **hovedkonti**, d.v.s. bevillingsformål specificeret på kontoplanens første 6 cifre.
- * For hver hovedkonto anføres (kun) **ét udgiftforslag og/eller ét indtægtsforslag**. Der kan altså være to bevillingsforslag for hver hovedkonto, men kun ét for henholdsvis udgifter og indtægter.
- * Hver hovedkonto tilhører én bestemt **bevillingstype**. Bevillingstypen henviser til et generelt regelsæt i Budgetvejledningen.
- * Til nettostyrede aktiviteter søges kun én bevilling; der svarer til **nettoindtægten** for forretningsmæssige aktiviteter (statsvirksomhed og indtægtsdækket virksomhed) og **nettoudgiften** for nettostyret virksomhed. Indtægtsdækket virksomhed gives normalt ikke en selvstændig hovedkonto. Nettobeløbet indgår i moderinstitutionens indtægtsbevilling.

HOVEDKONTO	Udgift	Indtægt
	- Mill. kr. -	
01. X-Styrelsen (Driftsbev.)	12,0	1,2
BEVILLINGSTYPE	BEVILLINGSFORSLAG	
* DRIFTSBEVILLING (Driftsbev.) - Herunder indtægtsdækket virksomhed	+	+ (+)
* ANLÆGSBEVILLING (Anlægsbev.)	+	+
* STATSVIRKSOMHED (Statsvirksomhed)		+
* NETTOSTYRET VIRKSOMHED (Nettobev.)	+	
* LOVBUNDEN BEVILLING (Lovbunden)	+	+
* ANDEN BEVILLING	+	+

BEVILLINGSTYPERNES ANVENDELSE

- * Driftsbevilling skal som udgangspunkt anvendes for nuværende drifts-udgiftsbevillinger, bortset fra statsvirksomheder.

Den anvendes, hvor bevillingsformålet fortrinsvis søges opnået ved almindelig statslig driftsvirksomhed, d.v.s. ansættelse af personale og afholdelse af udgifter til varer og tjenester, materiel og drift og vedligeholdelse af bygninger. Den anvendes også for indtægter i forbindelse med driftsvirksomheden. Endelig anvendes den for tilskud til selvejende institutioner, der skal styres efter samme regler som statsinstitutioner

- * Anlægsbevilling anvendes ved almindelige statsinstitutioners salg, køb eller konstruktion af bygninger og anlæg. Den anvendes også, hvor der ydes investeringstilskud eller udlån til konkrete anlægsprojekter, dog ikke for lovbundne investeringstilskud.
- * Nettostyret virksomhed anvendes for (ikke-forretningsmæssige) statsinstitutioner, som ønskes givet særlige muligheder for at tilpasse aktiviteten til ændringer i efterspørgsel, eller af andre grunde har behov for friere disponeringsmuligheder.

Bevillingstypen er et alternativ til drifts- og anlægsbevillinger. Den skal bl.a. anvendes for visse nuværende ikke-forretningsmæssige statsvirksomheder, men ellers er den ikke tiltænkt særlige virksomhedstyper. Det afgørende er i højere grad behovet for en fleksibel bevillingsstyring samt forsvarligheden heraf. Sidstnævnte beror bl.a. på virksomhedens interne økonomistyringssystemer og mulighederne for at måle virksomhedens produktion.

- * Statsvirksomhed anvendes, hvor den statslige virksomhed som helhed har et forretningsmæssigt præg, og hvor der derfor ønskes givet virksomhedens ledelse en øget frihed til at tilpasse aktiviteten til markedsmæssige forhold.
- * Lovbunden bevilling anvendes for bevillingsskøn, d.v.s. hvor bevillingen alene er udtryk for en bemyndigelse til at afholde udgifter i overensstemmelse med præcise forpligtelser i anden lovgivning. Da skatter mv. altid hviler på en særlig lovhjemmel, kan de normalt placeres her - men de kan også henføres til anden bevilling, da deres karakter allerede fremgår af standardkontoen.
- * Anden bevilling anvendes i øvrige tilfælde, hvor bevillingsformålet søges tilgodeset gennem tilskud, udlån m.v., eller ved opkrævning af indtægter, der ikke er naturligt knyttet til drifts- og anlægsvirksomhed. Den anvendes generelt, hvor øvrige bevillingstyper ikke er hensigtsmæssige, herunder for reserver og budgetregulering.

4.2. Bevillingstyper

Mens regelsættes i dag hovedsageligt bygger på artsbestemte bevillingskonti, vil det i fremtiden være knyttet til hovedkonti. Det sker ved, at der efter selve hovedkontoteksten anføres en bevillingstype. Der er seks forskellige bevillingstyper (BV 35.2).

Bevillingstypen angiver det generelle regelsæt, der er gældende for den pågældende hovedkonto. I anmærkningerne kan der - som i dag - anføres særlige bestemmelser for de enkelte hovedkonti.

De nye bevillingstyper er - i modsætning til i dag - ikke knyttet til økonomiske arter.

Eksempelvis er en "Driftsbevilling" ikke det samme som "Driftsudgifter". Førstnævnte er en styringsmæssig kategori, sidstnævnte er en økonomisk hovedart. Driftsbevillingen kan omfatte andre økonomiske arter end driftsudgifter. Omvendt kan driftsudgifter optræde under andre bevillingstyper, eksempelvis statsvirksomhed.

Der er derfor visse frihedsgrader ved afgrænsningen af hvilke udgiftsarter, der skal samles under en given hovedkonto. Man kan i nogen grad tage hensyn til, hvad der naturligt hører sammen eller iøvrigt synes hensigtsmæssigt (BV 35.3):

Ad driftsbevilling: Udover driftsudgifter- og indtægter (hovedart 1 og 2) kan der under en driftsbevilling altid optages udgiftsarter, der i dag betragtes som driftsudgift (dog ikke budgetregulering) samt refusionsberettiget købsmoms.

Tilskud kan naturligvis indgå under en driftsbevilling, i de tilfælde hvor en selvejende institution styres efter reglerne for driftsbevillinger.

Desuden kan mindre tilskud nært knyttet til driftsvirksomhedens formål eller udførelse (f.eks. medlemsbidrag til organisationer eller undervisningsinstitutioners tilskud til elevkursurer) afholdes fra en driftsbevilling.

Endelig kan også øvrige udgifts- og indtægtsarter i visse tilfælde indgå, hvor der ikke er styringsmæssige betænkeligheder herved.

Sidstnævnte er dog en undtagelsesregel, der primært sigter på at reducere antallet af politisk og bevillingsmæssigt uinteressante enkeltbevillinger. Der kan eksempelvis være tilfælde, hvor det vil være mest hensigtsmæssigt at placere afdrag på (små) pantebreve under en driftsbevilling.

Ad statsvirksomhed og nettostyret virksomhed: Disse bevillingstyper er ikke artsbestemte. Derfor kan i princippet alle nuværende udgifter og indtægter under et statsvirksomhedsafsnit opføres under en hovedkonto, der tilhører disse bevillingstyper - dog (normalt) undtaget skatter. Lovbundne tilskud mv. er en anden undtagelse.

Ad lovbunden bevilling: Hovedelementet er naturligvis nuværende 51. Tilskud, men også andre typer af udgifter kan komme på tale, afhængig af lovgrundlaget.

Ad anden bevilling: Bevillingstypen anvendes fortrinsvis for indtægter, tilskud og udlån mv. Den kan dog også anvendes for enkeltstående driftsudgifter (dog ikke lønninger). Det kan f.eks. være hensigtsmæssigt, hvor det på budgetteringstidspunktet er usikkert om bevillingsformålet skal tilgodeses gennem køb af tjenesteydelser eller ved tilskud.

Sådanne driftsudgifter må følge dispositionsreglerne for anden bevilling, og vil altså ikke være omfattet af reglerne for driftsbevillinger, jfr. afsnit 4.6.

4.3. Bevillingsforslag

Hovedkontoinddelingen har i dag ofte karakter af en inddeling i ansvarsområder. Derfor samles til tider et stort antal bevillingsforslag vedr. forskellige formål under samme hovedkonto.

I den nye kontoplan skal hovedkontoen i højere grad være en angivelse af et afgrænset formål, hvortil der søges særskilt bevilling.

For hovedkonti, der tilhører bevillingstyperne statsvirksomhed eller nettostyret virksomhed, kan kun stilles ét bevillingsforslag. For øvrige kan der være såvel et udgiftsbevillingsforslag som et indtægtsbevillingsforslag, men ikke to af hver.

ISBN 87-503-8038-9
ISSN 0900-4998

Bogen (småtryk nr. 61) er udgivet af:

Finansministeriet
Budgetdepartementet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K.

Telefon 33 92 33 33

Yderligere eksemplarer kan rekvireres
ved henvendelse til Budgetdepartementet,
2. kontor

Der oprettes en hovedkonto, når et formål anses for at være af selvstændig bevillingsmæssig interesse. Formålshensynet må dog afvejes mod bl.a. administrative og styringsmæssige hensyn.

Bevillingstypen - d.v.s. regelsættet - er knyttet til hovedkontoen. Derfor er der et samspil mellem bevillingstype og inddeling i hovedkonti:

I nogle tilfælde kan bevillinger til et givet formål samles på én hovedkonto, fordi de pågældende aktiviteter skal styres efter samme regelsæt. I andre tilfælde må bevillingerne til formålet søges på flere hovedkonti, fordi aktiviteterne skal styres efter forskellige regelsæt.

En institutions eller et institutionsområdes driftsvirksomhed bør normalt samles på én hovedkonto (BV 41.16).

NUVÆRENDE OG NY OPSTILLINGSFORM FOR BEVILLINGSFORSLAG

NUVÆRENDE FFL-TEKST:

01. X-styrelsen	
Driftsudgifter	11.933.300
Indtægter	1.188.000
Tilskud	32.580.000
51.01. Tilskudsformål y	22.500.000
52.01. Tilskudsordning z1	7.650.000
53.01. Tilskudsformål x	80.000
53.02. Tilskudsordning z2	2.350.000

NY FFL-TEKST:

	Udgift	Indtægt
	- Mill. kr.	-
01. X-styrelsen (Driftsbev.)	12,0	1,2
03. Tilskudsformål y (Lovbunden)	22,5	-
11. Tilskudsformål z	10,0	-

Et af formålene med kontoplanomlægningen er at skabe en mere overskuelig og beslutningsrelevant finanslov. Det opnåes bl.a. ved at eliminere de mange nuværende småkonti, der primært tjener et oplysningsmæssigt formål. Sådanne oplysninger kan i stedet gives ved specifikation af disse aktiviteter på underkonti i anmærkningerne, jfr. nedenfor.

Det indebærer bl.a., at indtagtsdækket virksomhed skal optages under "moderinstitutionens" hovedkonto. Der kan dog fortsat ske budgettering på særskilt hovedkonto, hvor der er en særlig begrundelse herfor (BV 41.52.5).

De nuværende særskilte afsnit for anlægsudgifter mv. nedlægges. Anlægsvirksomheden kan enten placeres på en særskilt hovedkonto i tilknytning til den pågældende institutions driftsvirksomhed eller optages på en fælles hovedkonto for et helt aktivitets- eller hovedområde.

De mest omfattende ændringer i forhold til den nuværende hovedkontostruktur vedrører tilskud - dog afhængig af den nuværende praksis på de enkelte ministerområder - og udlån mv. Større støtteordninger bør i fremtiden altid optages på en særskilt hovedkonto, således at formålet umiddelbart fremgår af finanslovens tekst.

Øvrige tilskud, udlån mv. bør samles efter formål, således at det overordnede formål med de pågældende støtteordninger fremgår af hovedkontoteksten. Lovbundne og ikke-lovbundne udgifter skal dog altid optages på særskilte hovedkonti, selvom de vedrører samme generelle formål (BV 41.16).

De ovennævnte retningslinjer gælder ikke for statsvirksomheder og nettostyrede virksomheder. Her er udgangspunktet, at såvel drift som anlæg og eventuelle tilskud samles på én hovedkonto. Undtaget herfra er lovbundne tilskud.

Finansministeriet kan dog bestemme, at større tilskuds- eller udlånsprogrammer og undtagelsesvis også bygge- og anlægsarbejder afholdes fra særskilte bevillinger (BV 35.3). Særlige forhold kan tale for, at de ikke skal være omfattet af det rammebevillingsprincip, der gælder for disse bevillingstyper, jfr. afsnit 4.6.

Under en (større) styrelses ressort kan der derfor høre såvel hovedkonti af typen statsvirksomhed/nettostyret virksomhed som hovedkonti, der tilhører andre bevillingstyper. Det kan også i enkelte tilfælde være hensigtsmæssigt at opdele den samlede virksomhed på flere hovedkonti af typen statsvirksomhed/nettostyret virksomhed.

Der er enkelte særregler for nummerering af hovedkonti (BV 41.43).

4.4. Budgetspecifikation i anmærkningerne

I finanslovsforslagets anmærkninger inddeles hovedkonti i underkonti, der hver specificeres på standardkonti. Denne inddeling vises i anmærkningernes budgetspecifikation, der afløser nuværende Anm.I., jfr. afsnit 5.

Underkonti anvendes til opdeling af hovedkonti i delaktiviteter eller underformål. Den benyttes altså til angivelse af:

- * Tilskuds- eller udlånsformål mv. eller enkeltordninger, hvor der under en hovedkonto er samlet flere tilskudsordninger mv.
- * Anlægsprogrammer eller enkeltprojekter
- * Større skatteindtægter m.v.
- * Driftsaktiviteter, hvor der foreligger et særligt oplysnings- eller registreringsbehov, f.eks. for indtægtsdækket virksomhed eller midlertidige kommissioner og udvalg.
- * Virksomhedsområder eller væsentligere delaktiviteter på driftsområdet.

Det er dog ikke tanken, at underkonti skal benyttes til en mere detaljeret opdeling af driften på aktiviteter og formål.

I forbindelse med omlægningen til ny kontoplan er minimumskravet, at alle nedlagte hovedkonti (f.eks. midlertidige kommissioner og udvalg) og alle tilskuds- og udlånsformål mv. (d.v.s. nuværende løbenumre) skal kunne genfindes på den nye kontoplans underkonti.

NETTOBEVILLING OG BRUTTOAKTIVITET

Indledende oversigt til ministerparagraf i finansloven (skematisk opstillet). Negative beløb i udgiftskolonnen kan forekomme i forbindelse med budgetregulering. Negative beløb i indtægtskolonnen kan forekomme i forbindelse med underskudsgivende statsvirksomhed samt omposteringer mellem skatteparagraf og øvrige paragraffer.

§ 19. X-MINISTERIET

A. Oversigter:

Bevillingsoversigt:

	Nettotal	Udgift	Indtægt
		- Mill.kr. -	
Udgiftsbudget	315,0	270,0	-45,0
Indtægtsbudget	200,0	-	200,0
FÆLLESUDGIFTER		20,0	205,0
19.11. Centralstyrelsen		50,0	5,0
19.19. Øvrige fællesudgifter		-30,0	200,0
X-HOVEDOMRÅDET		100,0	-50,0
19.21. X-aktivitetsområde		100,0	-50,0
Z-HOVEDOMRÅDET		150,0	-
19.41. Z-aktivitetsområde		150,0	-

Artsoversigt:

Bevilling ialt	270,0	155,0	
Nettostyrede aktiviteter	80,0	80,0	
Aktivitet ialt	350,0	235,0	
Driftsudgifter	210,0		
Driftsindtægter		35,0	
Anlægsudgifter	20,0		
Overførselsudgifter	150,0		
Overførselsindtægter og skatter ...		200,0	
Overførsler mellem off. myndigheder.	-30,0	-	

Totalramme

315,0

Skatter på indtægtsbudgettet

Budgetregulering

Negativt beløb s.f.a. underskudsgivende statsvirksomhed

Sum af udgifts- og indtægtsbudgettet

Nettoficerede beløb = forskel mell. bevilling og aktivitet (bruttoudgifter og -indtægter)

Af hensyn til det nuværende regnskabssystem er det nødvendigt at blokere underkontoens 2. cifre i 1991 (BV 41.52.5). Derefter kan alle numre under 80 anvendes frit. Numrene herover forbeholdes til autoriserede anvendelser, jfr. nedenfor om indtægtsdækket virksomhed.

Introduktionen af underkontoen (der bl.a. erstatter løbenumrene) medfører umiddelbart en mere omstændelig opstilling af budgetspecifikationen, idet standardkonto-benævnelsen skal "udskrives" for tilskud mv.

På længere sigt åbner underkontoen imidlertid mulighed for, at den økonomiske artsspecifikation nedtrappes, i takt med at anmærkningernes øvrige oplysninger forbedres.

Det vil altid være nødvendigt at opbevare økonomiske artsoplysninger vedr. de enkelte hoved- og underkonti i det centrale budgetsytem. En af de udviklingsmuligheder, som der er taget højde for, er imidlertid, at artsoplysningerne i anmærkningerne alene vises på et aggregeret niveau.

Det forudsætter, at de beløb, der søges på de enkelte hoved- og underkonti i stedet kan kobles til forbedrede aktivitets- og præstationsoplysninger.

Dette skal naturligvis også ses i sammenhæng med, at budgetspecifikationen - i modsætning til nuværende Anm.I. - er placeret i umiddelbar tilknytning til aktivitetsoversigter, personaleoversigter og andre talmæssige oplysninger om hidtidig og planlagt aktivitet.

4.5. Nettobevillinger

Der overgås til et nettobevillingsprincip for statsvirksomheder og nettostyrede virksomheder (svarende til det styrende netttotal), samt til nettoficering af indtægtsdækket virksomhed. Det betyder, at summen af bevillinger i finanslovens tekst ikke længere svarer til bruttoaktiviteten.

Bruttoposteringsprincippet opretholdes dog i hidtidigt omfang i anmærkningerne, bortset fra den nye standardkonto "15. Erhvervelse af materiel, netto".

NETTOFICERING AF INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED

Ved indtægtsdækket virksomhed, der normalt skal konteres under moderinstitutionens driftsbevilling, foretages nettoficering på underkontoniveau. Udgifterne trækkes fra indtægterne, og nettoindtægten indgår i hovedkontoens indstægtsbevilling.

Beløb indlægges på normal måde på standardkonti, idet nettoficeringen foretages maskinelt i Statens Budgetsystem. For at gøre dette muligt, skal indtægtsdækket virksomhed altid konteres på underkonto 90. og - hvis der ønskes flere IDV-afdelinger - også numrene 91-94. I 1991 kan dog kun underkonto 90. benyttes.

Disse autoriserede underkontonumre skal også benyttes i de tilfælde, hvor en indtægtsdækket virksomhed undtagelsesvis konteres på egen hovedkonto (driftsbevilling).

FFL-TEKST	Udgift	Indtægt
	- Mill. kr. -	-
01. X-Styrelsen (Driftsbev.)	12,0	1,2
ANMÆRKNINGER		
Udgiftsbevilling	12,0	
Indtægtsbevilling	1,2	
10. Almindelig virksomhed:		
Udgift	12,0	
11. Lønninger	9,0	
14. Køb af varer og tjenester.	2,0	
15. Erhvervelse af materiel, netto	1,0	
Indtægt	0,2	
29. Øvrige driftsindtægter	0,2	
90. Indtægtsdækket virksomhed:		
Nettoindtægt	1,0	
Udgift	3,0	
11. Lønninger	2,0	
14. Køb af varer og tjenester.	1,0	
Indtægt	4,0	
21. Salg af varer og tjeneste..	4,0	

Bruttoaktiviteten fremgår af den indledende artsoversigt til hver paragraf i finanslovens tekst. Det opnåes ved hjælp af mellemregningsposten nettostyrede aktiviteter (BV 41.42). Den er identisk med de beløb, der bortkastes ved nettificeringen. Når denne post lægges til bevil- lingerne, fremkommer bruttoudgifterne og brutto- indtægterne. I artsoversigten specificeres disse på hovedarter.

Bevillingstypen statsvirksomhed og indtægtsdæk- ket virksomhed (under bevillingstypen drifts- bevilling) betragtes som forretningsmæssig akti- vitet. De betegnes sammen med bevillingstypen nettostyret virksomhed som nettostyret aktivi- tet.

Statsvirksomhed og nettostyret virksomhed er nettobevillinger, d.v.s. i finanslovsforslagets tekst søges alene ét beløb (BV 35.5).

Beløbet svarer for statsvirksomhed til netto- indtægten (indtægter minus udgifter), i overens- stemmelse med aktiviteternes forretningsmæssige karakter. For nettostyret virksomhed søges der- imod en nettoudgift (udgifter minus indtægter). Beløbene anføres i henholdsvis indtægtskolonnen og udgiftskolonnen.

Indtægtsdækket virksomhed, der også betragtes som forretningsmæssig aktivitet, indregnes med ét beløb i indtægtskolonnen under "moderinstitu- tionens" driftsbevilling. Det indebærer, at udgifterne til indtægtsdækket virksomhed ikke indgår i finanslovtekstens udgiftskolonne, men i stedet fratrækkes i indtægtskolonnen. Udgifterne ved indtægtsdækket virksomhed skal dog fremgå på underkontoniveau i anmærkningerne, jfr. s.34.

Institutionens udgiftsbevilling (og dermed bud- getteringsrammen) påvirkes derfor ikke af ud- sving i den indtægtsdækkede virksomhed.

4.6. Regelsættet

Det er ikke tanken, at den nye bevillingsteknik skal ændre den materielle bevillingsstyring - der er alene tale om en teknisk omlægning. I praksis sker der dog visse mindre justeringer af regelsættet.

Kontoplanomlægningen er forudsat at kunne gennemføres på en sådan måde, at der kan pålægges de samme bevillingsmæssige bindinger som i dag - selvom et af formålene med den nye kontoplan er at forbedre mulighederne for videreudvikling af bevillingssystemet i de kommende år.

Derfor vil der være dispositions-mæssige begrænsninger knyttet til budgetspecifikationen i anmærkningerne. Heri er den hidtidige specificationsgrad bevaret, jfr. afsnit 4.4. ovenfor. Hvis eksempelvis flere tilskud samles på én hovedkonto (med kun ét beløb i finanslovens tekst), skal de kunne styres særskilt i anmærkningerne.

Der må her sondres mellem rammebevillinger og øvrige bevillingstyper.

Driftsbevilling, nettostyret virksomhed og statsvirksomhed er rammebevillinger (BV 35.4). Det indebærer, at budgetspecifikationen i anmærkningerne ikke er bindende. Inden for den samlede bevilling på hovedkontoen, kan beløb flyttes mellem under- og standardkonti, dog med visse undtagelser vedr. autoriserede underkontonumre og (som hidti) lønninger, jfr. nedenfor.

Særlige begrænsninger kan fremgå af anmærkningerne til de enkelte konti, men udgangspunktet er, at der er fri overførsel inden for hovedkontoen.

For øvrige bevillingstyper er udgangspunktet det omvendte: Der kan ikke flyttes mellem under- og standardkonti, med mindre der er særskilt hjemmel hertil i anmærkningerne til den pågældende hovedkonto.

* Driftsbevilling

Driftsbevillingen er en rammebevilling, med følgende begrænsninger på adgangen til overførsel mellem under- og standardkonti:

- Der kan ikke ske overførsel mellem underkontonumre under 80 og underkontonumrene 80-99 (BV 51.21.1).
- For underkontonumre under 80 kan der ikke ske overførsel fra øvrige standardkonti til lønninger. Derimod er der fri overførselsadgang mellem underkonti, d.v.s. også fra lønninger under én underkonti til lønninger under en anden.

Reglerne om opsparing (BV 31.5), overførsel mellem hovedkonti (BV 31.1), indtægtsdækket virksomhed (BV 51.23) og supplerende mindre virksomhed (BV 51.21.9) er knyttet til driftsbevillingen. Til dene bevillingstype knyttes altså de særregler, der i dag er knyttet til bevillingskontoen "Driftsudgifter".

* Anlægsbevilling

Anvendelsen af anlægsbevilling er bundet til specifikationen i anmærkningerne, med mindre der heri ved særskilt hjemmel gives overførselsadgang (BV 35.4). Iøvrigt gælder de hidtidige regler om genbevilling, forelæggelse for Finansudvalget mv.

* Statsvirksomhed

De nye regler for forretningsmæssige statsvirksomheder er knyttet til denne bevillingstype, herunder netttotal, udsvingsmargin mv. (BV 51.5). Det er en rammebevilling, hvorfor specifikationen på under- og standardkonti alene er af orienterende karakter. Hvis en større statsvirksomhed opdeles på flere hovedkonti, kan der i anmærkningerne gives hjemmel til overførsel mellem disse hovedkonti, således at virksomheden kan styres som en helhed.

* Nettostyret virksomhed

Det er også en rammebevilling, idet der dog ikke kan ske overførsel fra øvrige udgifter til lønninger (BV 51.64).

Iøvrigt styres virksomheden ved et nettotal, med udsvingsmargin. I modsætning til de forretningsmæssige statsvirksomheder indgår ikke nettotal for direkte driftsresultat mv., ligesom der normalt ikke skal beregnes forrentning og afskrivning. Finansministeriet kan dog bestemme, at dette skal ske i særlige tilfælde (BV 51.65).

* Lovbunden bevilling

Anvendelsen af lovbunden bevilling er altid bundet til det for de enkelte underkonti anførte formål og lovgrundlag (BV 35.4). Overførsel mellem underkonti kan derfor ikke forekomme. Iøvrigt gælder de hidtidige regler for bevillingskøn (BV 51.41).

* Anden bevilling

Anvendelsen af anden bevilling er bundet til specifikationen i anmærkningerne. Som udgangspunkt har anmærkningernes budgetspecifikation samme status som de nuværende bevillingskonti i FFL-teksten for ikke-lovbundne tilskud. I anmærkningerne til de enkelte hovedkonti kan der imidlertid optages en særskilt hjemmel til overførsel mellem underkonti (BV 35.4).

Indholdsfortegnelse:

INDLEDNING	5
1. FÆLLES STATSLIG/OFFENTLIG KONTOPLAN	7
2. OFFENTLIGE UDGIFTSOMRÅDER	11
2.1. Udgifts- og indtægtsbudget	11
2.2. Ministerområde- og fællesparagraffer	13
2.3. Hoved- og aktivitetsområder.....	15
2.4. Hoved- og underkonti.....	17
3. DEN NYE ARTSKONTOPLAN	19
3.1. Artsinddelingen	19
3.2. Standardkontoplanens baggrund	19
3.3. De væsentligste ændringer	21
4. DEN NYE BEVILLINGSTEKNIK	23
4.1. Bevilling på hovedkonto-niveau	23
4.2. Bevillingstyper	27
4.3. Bevillingsforslag	28
4.4. Budgetspecifikation i anmærkningerne	31
4.5. Nettobevillinger	33
4.6. Regelsættet	36
5. FINANSLOVPUBLIKATIONERNES NYE UDFORMNING .	39
5.1. Ændrede publikationsserier	39
5.2. Finanslovforslaget	39
5.3. Ændringsforslag	42
5.4. Finansloven	44
5.5. Tillægsbevillingsforslaget	44

5. FINANSLOVPUBLIKATIONERNES NYE UDFORMNING

5.1. Ændrede publikationsserier

I forbindelse med kontoplanoplægningen ændres også publikationsseriernes opbygning:

Forslag til finanslov opbygges af et hovedbind og to anmærkningsbind (§1-19 og §20-44). Nuværende Anm.I. integreres i de øvrige anmærkninger til de enkelte hovedkonti.

Ordinære ændringsforslag samles i ét bind.

Efter vedtagelsen udgives finansloven i ministerbind. Der udgives ét bind for hvert ministerium, samt et samlebind for fællesparagrafferne. Hvert bind indeholder såvel lovtekst som anmærkninger. Anmærkningerne tilrettes med vedtagne ændringsforslag.

Tillægsbevillingslovforslaget opbygges på samme måde som finanslovforslaget.

5.2. Finanslovforslaget

Det nye finanslovforslag består af følgende dele:

"Forslag til finanslov" (d.v.s. hovedbindet):

* Teksten

- * Redegørelser
- * Analyser
- * Vejledningsstof
- * Oversigter
- * Stikordsregister

} Generelle
bemærkninger
mv.

"Anmærkninger til §1-19"

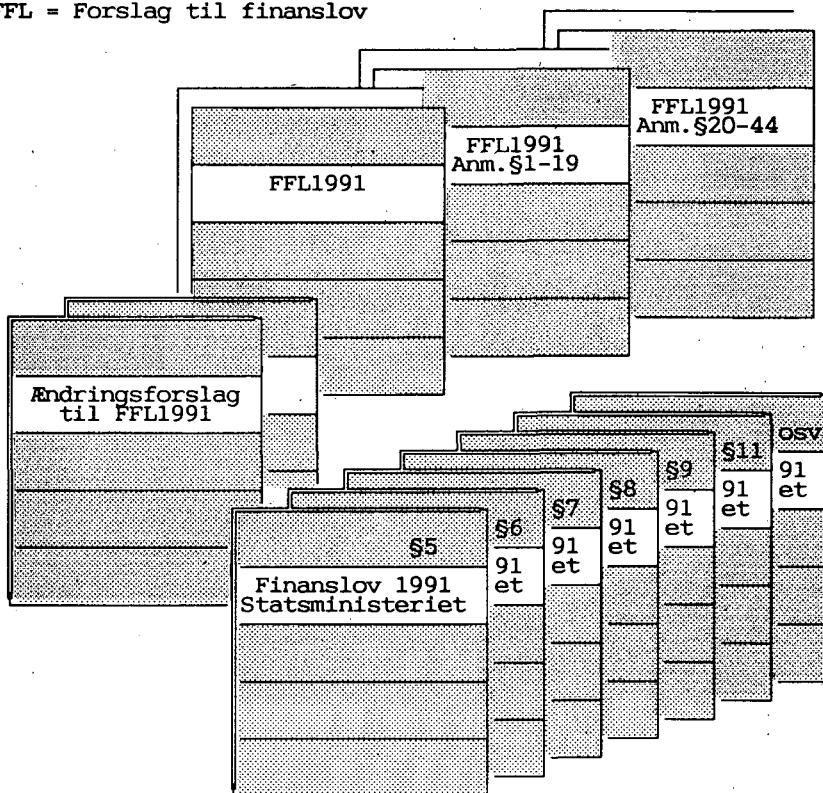
"Anmærkninger til §20-44"

} Bemærkninger til
de enkelte
paragraffer

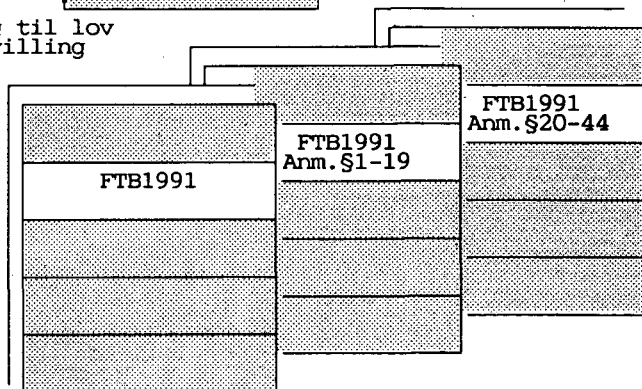
Der er to væsentlige ændringer i forhold til finanslovforslagets nuværende opbygning.

NYE PUBLIKATIONSSERIER FRA FFL 1991

FFL = Forslag til finanslov

FTB = Forslag til lov
om tillægsbevilling

For det første nedlægges nuværende Anm. I. som særskilt bind. De tilsvarende oplysninger indgår i stedet på tabelform (budgetspecifikation) i de nye anmærkningsbind, sammen med personale- og aktivitetsoversigter mv. Dermed samles alle anmærkninger vedrørende den enkelte hovedkonto på ét sted.

For det andet indgår forslagsteksten i et nyt hovedbind, som også omfatter generelt anmærknings- og håndbogsstof, oversigter og stikordsregister.

Finanslovforslaget må nødvendigvis følge den generelle model for lovforslags udformning, med opdeling i tekst og bemærkninger (anmærkninger). Imidlertid indgår der ikke i det nuværende finanslovforslag noget, der kan sammenlignes med andre lovforslags "Almindelige bemærkninger".

Uanset at det er langt mere omfattende og indviklet end noget andet enkelt lovforslag, gives der altså ikke i det nuværende finanslovforslag nogen generel redegørelse for baggrund og hovedindhold. I stedet udgives bl.a. en særskilt budgetoversigt.

Sigtet med det nye hovedbind er en samlet, samordnet og mere brugervenlig præsentation af det materiale, der i dag produceres i forbindelse med finansloven. Det udvides desuden med en brugervejledning vedr. budgetsystemet, budgetpolitiske retningslinjer, bevillingssystemet, opslag i finansloven samt ordforklaringer.

Der vil herved kunne gives en bedre betjening af såvel den interesserede offentlighed som af de enkelte folketingsmedlemmer. I dele af hovedbindet vil desuden blive anvendt en ny typografi med bedre muligheder for illustrationer og fremhævelser (f.eks. med farver).

Der sker endvidere en række ændringer i tekstens og anmærkningernes opbygning.

Teksten til hver paragraf opbygges i tre afsnit (BV bilag 7.1 og 7.2):

- A. OVERSIGTER
- B. BEVILLINGER
- C. TEKSTANMÆRKNINGER

Der indgår to oversigter:

- * Bevillingsoversigten sammenfatter de foreslåede bevillinger på hoved- og aktivitetsområder, hvorved der fås et overblik over deres fordeling på hovedformål.
- * Artsoversigten sammenfatter bruttoudgifterne og bruttoindtægterne på hovedarter, d.v.s. der gives et overblik over budgettets økonomiske sammensætning.

Afsnit B. indeholder de beløb, hvorom der skal stemmes, mens afsnit C. indeholder tekstanmærkningerne. Tekstanmærkningerne flyttes altså hen under de enkelte paragraffer, mens de i dag er samlet på §42.

Anmærkningerne til de enkelte paragraffer opdeles også i tre afsnit (BV bilag 8.1-8.3), nemlig indledende anmærkninger, anmærkninger til de enkelte hovedkonti samt anmærkninger til tekstanmærkningerne.

De indledende anmærkninger indeholder bl.a. et flerårsbudget og en flerårig artsoversigt (BV bilag 8.1). De modsvarer tekstens oversigter, men omfatter 6 år. Desuden er flerårsbudgettet forenklet ved alene at omfatte nettoudgifter, fordelt på udgifts- og indtægtsbudget.

Indholdsmæssigt sker der iøvrigt ikke i denne omgang større ændringer af anmærkningerne. Bevillingsstyringen og styrelsernes økonomistyring er dog under stadig udvikling. Det må forventes, at denne udvikling i de kommende år vil afspejles i nye retningslinjer for anmærkningernes indhold, således som det allerede er sket for visse statsvirkksomheder.

En generel ændring er, at der i såvel teksten som i anmærkningernes oversigter og budgetspecifikation overgås til beløbsangivelser i mill. kr. med én decimal.

5.3. Ændringsforslag

Ændringsforslagene opstilles på en ny og enklere måde (BV bilag 9). Desuden samles de ordinære ændringsforslag i ét bind og fremsættes af finansministeren. Det svarer til den praksis, der allerede gælder for finanslovsforslaget, tillægsbevillingsforslaget og de afsluttende ændringsforslag.

Ændringsforslagene til hver paragraf opdeles i tekst og anmærkninger, og teksten underopdeles i de samme tre afsnit som FFL-teksten, jfr. ovenfor.

Desuden opstilles de enkelte ændringsforslag (i afsnit B. Bevillinger) parallelt med FFL-teksten, idet der dog tilføjes en kort "stikordsagtig" beskrivelse af forslagets indhold.

Denne fremgangsmåde har en række fordele:

- * Ændringsforslagene bliver mere overskuelige
- * Det bliver muligt at udarbejde overskuelige afstemningslister mv. direkte på grundlag af forslagsteksterne
- * Ændringsforslagene kan udarbejdes i Statens Budgetsystem, på samme måde som finanslovsforslaget og tillægsbevillingsforslaget. Det medvirker bl.a. til at begrænse de erfaringsmæssigt talrige fejlmuligheder.

NY PARALLEL OPSTILLINGSFORM FOR FFL, ÆF OG FTB

FINANSLOVFORSLAG:

	Udgift	Indtægt
	- Mill. kr. -	-
01. X-styrelsen (Driftsbev.)	12,0	1,2

ÆNDRINGSFORSLAG:

01. X-styrelsen (Driftsbev.)	F	12,0		1,2
Af finansministeren	ÆF	2,1		0,1
Overførsel af x-sagsområde fra § xx.				

TILLÆGSBEVILLINGSFORSLAG:

01. X-styrelsen (Driftsbev.)	B	14,1		1,3
	TB	-0,6		0,1

5.4. Finanslov

Den vedtagne finanslov udgives i fremtiden med reviderede anmærkninger i særskilte ministerhæfter.

I dag revideres og udsendes Anm.I. efter finanslovens vedtagelse. Personaleoversigterne og bemærkningerne i Anm.II. revideres derimod ikke for vedtagne ændringsforslag.

Det kan være vanskeligt for brugerne, herunder budgetmedarbejderne i styrelser og institutioner, at holde rede på bevillingsforudsætningerne. Man skal slå op i finanslovsforslaget fra foregående august, i flere runder af ændringsforslag samt i de ovennævnte reviderede Anm.I. for at være sikker på at have fået alt med.

Flere departementer udarbejder derfor i dag "piratudgaver" af den vedtagne finanslov, med reviderede Anm.I. og II. Dette system gøres generelt, således at Finansministeriet tager initiativ til, at den vedtagne finanslov med reviderede anmærkninger udgives i ministerbind efter fælles retningslinjer.

5.5. Tillægsbevillingsforslaget

Tillægsbevillingsforslaget (BV bilag 10-11.3) opbygges af de samme dele som finanslovsforslaget, jfr. afsnit 5.2.

Det generelle anmærkningsstof vil bl.a. bestå af tværgående analyser og dokumentation af ændringerne i forhold til finansloven (større budgetafvigelse, personaleforbrug, opsparring, genbevilling, andre ændringskategorier) samt af "håndbogsstof" - bevillingsprocedure, ordforklaringer, vejledning i opslag mv.

Anmærkningerne til de enkelte paragraffer udbygges med forskellige tværgående oversigter (genemføres allerede fra FTB89). Iøvrigt sker der ikke i denne omgang større ændringer i anmærkningernes opbygning og indhold.

FTB-anmærkningernes indhold og funktion er dog under overvejelse, bl.a. i sammenhæng med de fremtidige krav til styrelsernes interne regnskabssystemer.

MODERNISERING AF
FINANSLOVEN

KONTOPLANOMLÆGNINGENS FORMÅL

BEDRE UDGIFTSPOLITISK BESLUTNINGSGRUNDLAG

- * **Enklere og lettere tilgængeligt offentligt budget**
Kommunerne varetager i dag hovedparten af de offentlige opgaver, men Folketinget og regeringen har det overordnede ansvar for det offentliges virksomhed og for økonomien. Derfor er det vigtigt at kunne få et samlet overblik over centrale og lokale udgiftsbeslutninger. Med den ny kontoplan forbedres mulighederne herfor.
- * **Beslutningsrelevant finanslov**
Den nye kontoplan gør det muligt at opstille finanslovens tekst på en mere beslutningsrelevant måde end i dag. Hovedvægten lægges på bevillingsformålet, sammenhængen mellem beslægtede bevillingsforslag, samt de væsentligste styringsmæssige forhold.
- * **Brugervenligt finanslovsmateriale**
Der savnes i dag generelt bemærkningsstof i finanslovsforslaget. Derfor udbygges det med redegørelser, analyser og brugervejledninger, så der ydes bl.a. folketingsmedlemmer en bedre service.

MODERNISERING AF BUDGET- OG ØKONOMISTYRINGEN

- * **Moderniseringen af statens økonomistyring**
Kontoplanomlægningen er et led i den samlede modernisering af statens økonomistyring. Økonomistyringsreformen sigter bl.a. på at øge omkostningsbevidsthed og produktivitet, fremme resultatorientering og forbedre regnskabs- og aktivitetsoplysningerne.
- * **Indarbejdelse af budgetreformen**
Gennem ændringen af kontoplanen indarbejdes konsekvenserne af den budgetreform, der er gennemført siden midten af 1980'erne.
- * **Øget fleksibilitet**
Den nuværende kontoplan begrænser bevillingssystemets udviklingsmuligheder. Den nye bevillingsteknik giver gode muligheder for videreudvikling af bevillingssystemet i fremtiden.

FORENKLING OG TEKNISK MODERNISERING

- * **Forenkling af standard- og regnskabskontoplanen**
Standard- og regnskabskontiene forenkles væsentligt, især på driftsområdet, hvor det store antal regnskabstransaktioner foretages i styrelser og institutioner. Det understøtter bestræbelserne på i højere grad at orientere økonomistyringen mod aktiviteter, præstationer, resultater og produktionsomkostninger.
- * **Forenkling af ændringsforslag**
Den nye kontoplan gør det muligt at opstille ændringsforslag til finanslovsforslaget på en enklere og mere overskuelig måde.
- * **Teknisk enklere og konsistent finansstatistik**
Økonomisk-politiske analyser og overvejelser med udgangspunkt i nationalregnskabet spiller en stor rolle i beslutningsprocesserne og i samfundsdebatten. Hertil kommer det internationale økonomiske samarbejde, hvor nationalregnskabsstatistikken er en vigtig fællesnævner. Med den nye kontoplan skabes enkle og konsistente sammenhænge mellem statsbudget og nationalregnskab.

1. INDLEDNING

Med virkning fra finanslovforslaget for 1991 gennemføres en omfattende modernisering af statens budget. Kontoplanen omlægges, og finanslovens systematik og udformning ændres. Ændringerne er indarbejdet i Budgetvejledning 1989.

Hermed tilpasses statsbudgettet de ændringer i opgaver og styringsprincipper, der er sket i forbindelse med bl.a. budgetreformen. Samtidig får finanslovmaterialiet en udformning, der er mere tidssvarende og bedre tilgodeser centrale beslutningstageres og eksterne brugeres informationsbehov.

Den nye kontoplan tages første gang i anvendelse for finanslovforslag 1991, altså i foråret 1990.

Ændringerne introduceres derefter i forbindelse med ændringsforslag i efteråret 1990, den vedtagne finanslov omkring årsskiftet 1990-91, tillægsbevillingsforslaget ét år senere, samt endelig statsregnskab 1991 i foråret 1992.

Tillægsbevillingsforslagene for 1989 og 1990, finansloven for 1990, samt statsregnskaberne for 1989 og 1990 berøres ikke.

I det følgende gives en introduktion til moderniseringens konsekvenser for statens budget- og bevillingssystem. Der lægges vægt på ændringernes baggrund og indbyrdes sammenhæng. Målgruppen er fortrinsvis ledelse og budgetmedarbejdere i departementer og centrale styrelser.

Der henvises i øvrigt til Budgetvejledning 1989. Referencer er angivet i parentes (BV).

DEN NYE KONTOPLANS OPBYGNING

Bevillingslovenes nye kontoplan består, som den nuværende, af 10 cifre. I regnskabssystemet anvendes desuden 2-cifrede regnskabskonti. De erstatter de nuværende, meget detaljerede bundne regnskabsspecifikationer. På det offentlige budget anvendes 1.-4. ciffer samt 9. ciffer (hovedart).

Det nye kontonummer kan opdeles i tre afsnit:

- * Områdeinddelingen fremhæver de væsentligste offentlige udgiftsformål inden for hvert ministerressort.
- * Bevillingsformålene fastlægges på hovedkonti og underkonti.
- * Den økonomiske artsopdeling er en tværgående, standardiseret klassifikation af udgifter og indtægter. Den er opbygget af standard- og regnskabskonti. Standardkontoens første ciffer benævnes hovedart.

STATSBUDGET

OFFENTLIGT BUDGET

OMRÅDER:

1.-2. Ministerområde
(Paragraf)

1.-2. Ministerområde

3. Hovedområde

3. Hovedområde

4. Aktivitetsområde

4. Aktivitetsområde

BEVILLINGSFORMÅL:

5.-6. Hovedkonto

7.-8. Underkonto

ØKONOMISK ART:

9.-10. Standardkonto

9. Hovedart

11.-12. Regnskabskonto

1. NY STATSLIG/OFFENTLIG KONTOPLAN

Finansudvalget tiltrådte i august 1988, at statens kontoplan omlægges med virkning fra finansåret 1991 (Akt 250 10/8 88). Der indføres en ny kontoplan, som kan benyttes på både statsbudget og offentligt budget.

Der sker væsentlige ændringer i forhold til det nummersystem, der i dag benyttes på finansloven:

- * Hovedafsnit erstattes af hovedområder (3. ciffer) og aktivitetsområder (4. ciffer). De særlige afsnit for anlæg, udlån, fonde og statsvirksomheder udflyttes.
- * Hovedkonti underopdeles i underkonti (7.-8. ciffer). Nuværende løbenumre udgår.
- * Bevillings- og standardkontoplanen ændres gennemgribende og flyttes til 9.- 10. ciffer. Dens bevillingsmæssige funktioner bortfalder. Den kaldes derfor alene "standardkontoplan".

Ændringen af nummersystemet er en meget gennemgribende operation. Nummersystemet er jo det "skelet", som såvel de enkelte ministeriers kontoplaner som budget- og bevillingssystemets regler er opbygget omkring.

Omlægningen er imidlertid nødvendig, fordi der efterhånden er opsamlet et stort behov for forbedringer. På afgørende punkter er nummersystemet til hinder for den tiltrængte modernisering.

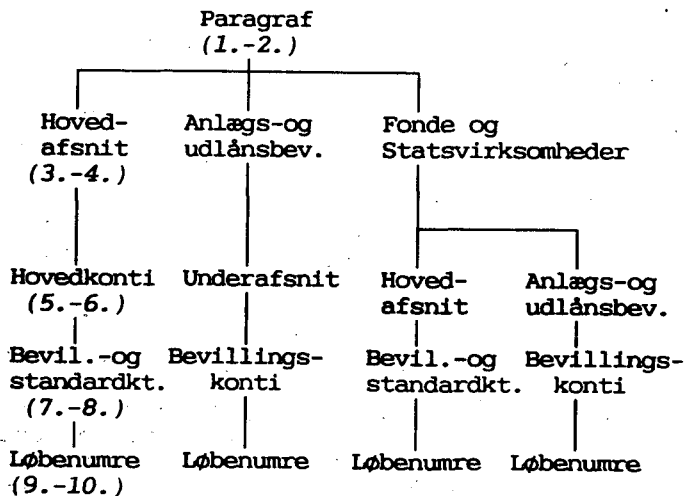
Ét af hovedproblemerne vedrører sammenhængene mellem statsbudget, offentligt budget og nationalregnskab.

Disse forskellige opgørelser over udgifterne tjener hver sit formål og kan ikke undværes. Det kan næppe heller undgås, at der opstår misforståelser, fordi begreberne "statens udgifter", "de offentlige udgifter" og "den offentlige sektors udgifter" ofte anvendes i flæng i den offentlige debat.

ULEMPER VED DET NUVÆRENDE NUMMERSYSTEM

- * Nummersystemet udelukker indførelsen af en formålsstruktur, der kan benyttes ved prioriteringen af statens opgaver. Det skyldes bl.a., at det er fler-strengt på hovedafsnitsniveau, jfr. s. 14.
- * Nummersystemet kan ikke bruges til opstilling af **det offentlige budget**. Derfor anvendes den særlige OBS-kontoplan på det offentlige budget, hvorfor statens og kommunernes budgetter i dag opstilles på hele fire forskellige måder:
1) Statens kontoplan 2) Kommunernes kontoplan 3) OBS-kontoplan 4) Nationalregnskabs funktionelle (formåls-)klassifikation
Det er et for kompliceret og uoverskueligt system.
- * Bevillingsstyringen er i dag bundet til bestemte numre i arts-kontoplanen, de såkaldte bevillingskonti. Det begrænser bevillingssystemets udviklingsmuligheder og gør tillige bevillings- og standardkontoplanen uegnet i økonomisk sammenhæng. F.eks. udelukker sondringen mellem lovbundne og øvrige tilskud, at der også sondres mellem forskellige typer af overførsler. Derfor er det i dag teknisk meget kompliceret at skabe de nødvendige koblinger mellem statens finanser og nationalregnskabet.
- * Kontoplanen er udviklet på et tidspunkt, hvor bevillingsstyringen var anderledes og mere detaljeret. Især er der behov for en forenkling af standard- og regnskabskonti på driftsområdet.
- * Nummersystemet er kompliceret og bygger på en terminologi, som de færreste mestrer.

NUVÆRENDE SYSTEMATIK

NY SYSTEMATIK

